

Nr 92

Av herr **Norén m. fl.**, om utredning rörande statens stöd till utbyggnad av skogsindustrien i Norrland.

Skogsindustrien intager en dominerande roll inom det svenska näringslivet. Den har en enorm betydelse för tillgodoseende av landets egna behov av skogsprodukter och inte mindre betyder den för vår export.

Skogens egenskap att förnyas och säkerställa en jämn råvarutillförsel, förutsatt att den skötes, ställer också skogsbruksnäringen i en förmånlig ställning jämfört med näringsgrenar, vars råvarutillgångar minska med exakt de kvantiteter som uttagas. Dagens läge beträffande skogen är däremot så gynnsamt, att tillväxten väsentligen överstiger avverkning och förädling. Det inom alla skogsägarekategorier ökade intresset för skogsvård inbjuder också till optimism beträffande framtidens skogstillgångar. Ett starkt stöd för denna uppfattning gives i betänkandet om skogsindustriens utbyggnad (SOU 1956: 33).

Med utgång från denna utredning synes en omfattande utbyggnad av skogsindustrierna vara starkt påkallad. Enligt utredningen bör balans ernås mellan tillväxt och förbrukning. Det synes som om denna balans ganska snart kan uppnås om förädlingsgraden i stort sett bibehålles vid sina nuvarande gränser.

Men en ytterligare förädling av skogsprodukterna bör eftersträvas. Därigenom beredes i framtiden en större utvinning av skogens skördar till gagn för egen förbrukning och för vår export. Den friställda arbetskraft, som automation och rationalisering ställer till förfogande, skulle här beredas sysselsättning. Särskilt stor betydelse skulle detta få för Norrland, där svårigheterna att placera den friställda arbetskraften äro påfallande stora. Detta inbjuder givetvis till en strävan efter en mer differentierad industriell verksamhet i Norrland. Råvarutillgångarna och utvecklingens egna anvisningar tyda dock på att skogsindustrien även i framtiden kommer att dominera särskilt i Norrland och att det blir den, som ger den effektivaste lösningen av norrlandsbefolkningens försörjningsproblem.

Den invändningen kan givetvis göras, att industriell verksamhet i främsta rummet bestämmes av efterfrågan här hemma och i utlandet på de varor som produceras. Även om skogsindustriens historia lämnar exem-

pel på nedgångsperioder och kriser, kvarstår det faktum, att den i dag är en av landets viktigaste industrigrenar. Om utvecklingen på längre sikt givetvis inte med bestämdhet kan bedömas, är det dock många omständigheter som tyda på att skogsprodukterna komma att få en gynnsam ställning på framtidens världsmarknad. En höjning av de underutvecklade folkens levnadsstandard kommer att öka efterfrågan på skogsindustriens produkter. Den åberopade utredningen har även behandlat avsättningsproblemet och uttalat sig optimistiskt beträffande detta.

Om man liksom utredningen om skogsindustriens utbyggnad anser, att statsmakterna på allt sätt böra främja en utbyggnad av skogsindustrien, återstår frågan om hur detta bör ske. Någon åtgärd beträffande skogens och skogsindustriens fördelning mellan olika ägarkategorier synes inte vara påkallad. Statens stöd bör principiellt vara lika tillgängligt för alla ägarkategorier inom området. Mellan de olika ägarkategorierna uppkomna problem synas kunna lösas genom överenskommelser dem emellan. Liksom t. ex. isbrytning, järnvägar, vägar och annan statlig verksamhet främja skogsindustrien, böra även andra åtgärder vidtagas för att påskynda dess utveckling i ovan antydd riktning. Sålunda kunna åtgärder vidtagas som undanröja de ekonomiska hindren för ny- och utbyggnad av skogsindustrien. Den närmare utformningen av åtgärderna bör utredas av särskilda sakkunniga.

Slutligen några synpunkter rörande finansieringen av de statliga åtgärderna för skogsindustriens utbyggnad. Den 18 maj 1956 tillkallade Kungl. Maj:t särskilda utredningsmän för utredning om avsättning av viss del av statens vinst av malmbrytningen i Luossavaara-Kiirunavaara AB till stöd för utvecklings- och forskningsarbete inom näringslivet i Norrland. I vilken omfattning dessa medel bli tillgängliga för skogsindustriens utbyggnad i Norrland är ännu ej klarlagt, enär utredningen endast påbörjat sitt arbete. De principer, som uppdragits i direktiven för ovannämnda kommitté, synas dock vara vägledande riktlinjer även för finansieringen av skogsindustriens utbyggnad i Norrland.

Om medel därtill skall tagas från vinsterna av den statliga gruvindustrien eller från andra inkomstkällor bör ankomma på de sakkunniga att utreda.

Då de i motionen antydda förslagen torde ligga utanför ramen av direktiven för omförmälda utredningsmän, blir denna motion inte besvarad av deras utredning, om inte direktiven vidgas till att omfatta utredning jämväl av frågor, som beröras i motionen. Utredningen kan eljest anförtros åt särskilt tillkallade sakkunniga.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte an-

hålla om utredning rörande statens stöd till utbyggnad av
skogsindustrien i Norrland.

Stockholm den 22 januari 1958

Erik W. Norén

Harald Kärrlander

B. Sundelin

Alf Andersson
